

Nr 467

Av herr Larfors m. fl., *angående statsbidraget till Solbacka läroverk.*

(Lika lydande med motion nr 534 i Andra kammaren)

Solbacka läroverk i Daga kommun i Södermanland är en privat internat-skola, som sedan ett antal år åtnjuter statsbidrag med det s. k. mindre privatskolebidraget. Detta utgår från anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor m. m. och utgör för närvarande 6:50 kr. per elev och dag av läsåret. (Anslaget D 18, s. 236, i 1969 års statsverksproposition, bil. 10: Utbildningsdepartementet.)

Styrelsen för Solbacka läroverk har i flera år anhållit om att i stället utfå statsbidrag från anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor. (Anslaget D 17, s. 235—238, i 1969 års statsverksproposition, bil. 10: Utbildningsdepartementet.) Skolöverstyrelsen har de senaste åren tillstyrkt denna framställning. Också 1964 års utlands- och internatskoleutredning har förordat denna överföring, vilket innebär väsentligt högre statsbidrag, nämligen minst 60 % av ett bidragsunderlag, omfattande kostnader för avlönning, sjukförsäkrings- och arbetsgivaravgifter samt pensionsavgifter till SPV och ATP för rektor, studierektor och lärare. Kungl. Maj:t kan på ansökan besluta om högre statsbidrag än 60 %.

Kungl. Maj:t har emellertid ännu icke tillstyrkt det högre statsbidraget till Solbacka läroverk. Så har ej heller skett i 1969 års statsverksproposition, i vilken oförändrade statsbidragsgrunder förordats med den motiveringen att man bör närmare överväga i vilken form internatskolorna skall drivas i framtiden. Tills vidare bör renodlade internatskolor finnas, enligt föredragande statsrådets mening, men tydligen under helt oförändrade bidragsförhållanden från statens sida.

Solbacka läroverk, som är 68 år gammalt, ägs av en stiftelse utan vinstsyften. Skolan står under skolöverstyrelsens överinseende och har sedan 1933 studentexamensrättigheter. Den består av gymnasium och har intill hösten 1968 också bestått av realskola. Skolan har för närvarande ca 300 elever. Av dessa bor ca 230 i internat, medan övriga kommer från den omgivande bygden. Under senare år har i genomsnitt ett 90-tal elever avlagt studentexamen och ett 50-tal realexamen. Realskoledelen har avvecklats från och med höstterminen 1968 i och med grundskolans införande i samarbete med Daga kommun. Ett 25-tal lärare är anställda, och övrig personal uppgår till ca 60 personer.

Kostnadsutvecklingen på olika områden har ställt skolan inför mycket svårösta problem när det gäller att fortsättningsvis hålla god standard på undervisningen och omhänderha eleverna på internatet. Under senare år har skolan gått med stora underskott. De balanserade förlusterna utgjorde den 1 juli 1968 tillhoppa 434 000 kronor. Ett preliminärt halvårsbokslut per den 31 december 1968 visar, att innevarande läsår måste förutses även komma att uppvisa ett mycket stort underskott. Någon förbättring kan ej heller förväntas under kommande år, då internat- och terminsavgifter icke kan höjas utöver vad som skett under de sista åren. Bidraget från Daga kommun torde icke kunna förväntas öka i någon större grad. Enda möjligheten till förbättring av det ekonomiska läget är genom ett ökat statsbidrag.

Det kan vara förståeligt att Kungl. Maj:t icke i år föreslår ett överförande av bl. a. Solbacka läroverk till det högre statsbidragsanslaget, eftersom föredragande statsrådet aviserar ett övervägande av den framtida situationen för de privata internatskolorna. Men då statsrådet samtidigt förutsätter, att de »renodlade internatskolorna» tills vidare skall finnas och då det klart och tydligt visats, att deras fortsatta existens är allvarligt hotad i nuvarande läge, kan det inte vara rimligt att avstyrka all förbättring av statens stöd under tiden till dess ställning tages till skolornas framtid. En skola av Solbacka läroverks storleksordning med ett stort antal anställda och med en belägenhet i en trakt där försörjningsmöjligheterna i övrigt är mycket begränsade innebär en arbetsmarknadsmässig tillgång som måste tillvaratas. Den har haft en mycket stor betydelse under gångna decennier, den har alltså en stor betydelse, och dess existens får inte äventyras under den tid det tar att ta ställning till skolans framtid.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1969/70 bevilja Solbacka läroverk statsbidrag med den procentsats som utgår till övriga internatskolor.

Stockholm den 28 januari 1969

Tage Larfors (s)

Elvy Olsson (cp)

Gunnar Hübinette (m)

Sven Nyman (fp)
